

Een leerzame en gevarieerde BoomInfodag 2011

Degelijk beleid beste waarborg voor behoud bomen

De BoomInfodag 2011 vond dit jaar plaats in Voorthuizen. Op deze – voor kennisdeling – heel geschikte locatie, konden de circa 170 deelnemers niet alleen luisteren naar uiteenlopende voordrachten, maar tevens in de pauzes netwerken en kennismaken met tal van standhouders. De congresgangers ontvingen bovendien allemaal een fraai congresboek met artikelen van de sprekers op deze dag. De stellingen die aan alle congresgangers waren voorgelegd zijn bekend gemaakt tijdens de BoomInfodag en op de site van VHG. Een impressie.

Door Ton Stassen – Foto's: Perry Zonneveld, Nederlandse BoomInfodag

Van de tweede man links: Jan Mauritz, Henri Kruithof, Marc Custers, Henry Kuppen, Marjan van Elstrand, Jan Willem de Groot en John van den Berg

Professor Rik Leemans bijt het spits af. Leemans wijst op de enorme druk op de wereld, de afnemende biodiversiteit en de 20-80-regel voor wat betreft het gebruik van grondstoffen. Opmerkelijk is dat het bosareaal niet vermindert, maar wel verschuift van Zuid-Amerika en Azië naar Scandinavië en de Verenigde Staten. Een mens gebruikt in zijn dagelijkse leven 10.000 plantensoorten. Klimaat-

verandering is een realiteit en het is de mens die dit veroorzaakt. De CO₂-uitstoot neemt overigens na een tijdelijke korte dip weer toe. Door de opwarming verschuiven bloeidata, worden voedselketens in de war geschopt en komen er nieuwe plagen ons land binnen. Zo is het feest in Japan rondom de Japanse kersenbloesem inmiddels verschoven van half april naar half maart en zijn we zelf intussen bekend geraakt met de eikenprocessierups. Wat is de rol van bomen in deze ontwikkeling? Bomen en parken kunnen een rol spelen bij het verkoelen van steden (het gemeentehuis van Chicago is een goed voorbeeld van hoe het anders kan). Bovendien is een groene omgeving economisch aantrekkelijk. Bomen langs wegen zorgen ervoor dat het asfalt twee keer minder snel slijt.

Wanneer is een boom, een boom? Advocaat Jilles van Zinderen weet zijn gehoor te boeien met een aantal prikkelende bomencasussen, zoals van wie is de boom die na verloop van tijd over de erfgras is heen gegroeid? En hebben dan beide partijen 'zorgplicht'? Maar ook met vragen als 'Wat is een boom?' De term boom is niet door de wet gedefinieerd, met alle gevolgen van dien. Jurisprudentie verandert voortdurend en dient daarom ook bijgehouden te worden. Zo is een knotwilg volgens een

Een impressie van de zaal

Tielse rechter uit 1920 geen boom en in de gemeente Haarlem is een boom pas een boom, als hij 20 cm dik is qua diameter. Projectontwikkelaars zijn overigens de grootste boomkap-aanvragers in Nederland, merkt van Zinderen afsluitend op.

Goed bomenbeleid is zichtbaar Edwin Koot van de Bomenstichting pleit voor een balans tussen rood, grijs en groen. In de buitenruimte moet synergie zijn tussen de verschillende functies; denk aan kabelgoten versus boomwortels. Er is steeds meer behoefte aan 'groen-dichtbij'. Onze parken zijn overbelast. Niet iedereen heeft tijd om naar de Veluwe te rijden. Men wil snel even een uurtje in het groen kunnen genieten; mensen hebben steeds minder 'vrije tijd'. Daarbij maakt groen ontmoeten mogelijk. De trend is momenteel: dereguleren bij, dan wel terugtrekking van de overheid en bezuinigen, natuurlijk. Dit leidt tot steeds meer burgerinitiatieven. Het terugdringen van de vergunningsplicht voor het kappen van bomen. Koot pleit in dit verband voor een levend bomenbeleid. Een goed bomenbeleid is zichtbaar. Ontwikkel een visie, stem bouwen en bomen op elkaar af en realiseer betrokkenheid bij de burgers.

Wees niet bang voor holle bomen Al bedient de volgende spreker zich van de Engelse taal; de zaal hangt aan zijn lippen. Ted Green weet zijn liefde voor (oude) bomen voelbaar te maken in de zaal. Of we soms weten dat London, de droogste stad van Europa is? De raadsels van de holle bomen en hun kracht worden met mooie foto's van eeuwenoude bomen fraai geïllustreerd. Een boom die hol is hoeft ook minder gewicht te dragen... De hoefijzervorm is een van de sterkste vormen in de natuur en wij zijn veel te schichtig voor ongevallen en rooien dergelijke mooie monumentale bomen dikwijls veel te snel. Wind is de beste test voor de levenskracht van een boom. Kijk naar bomen ze zijn een samenspel van boom en micro-organis-

men. We staan nog maar aan de vooravond van onze kennis op dit terrein.

Snelle signalering exoten loont Maarten Steeghs van de Voedsel en Warenautoriteit toont aan de hand van een wereldkaart de vluchtlijnen; dit keer niet met reizigers, maar met beesten. Importbeperkingen bieden slechts voor een deel een oplossing. Het uitroeien van schadelijke organismen lukt in 2/3 van de gevallen. Hoe eerder de signalering van exoten, hoe beter. Verdelging brengt hoge kosten met zich mee.

Investeren in bomenbeleid is investeren in de waarde van bomen De financiële waarde van bomen behandelt Henri Rogaar in zijn voordracht. Hij onderscheidt daarbij een aantal categorieën van afgewaardeerde laanbouw, reguliere laanbouw, bomen in de hoofdstructuur tot bijzondere en monumentale bomen, waarbij de boomwaarden variëren van € 2.358 tot € 146.282. Hij breekt een lans voor beleid, dat ook financieel onderbouwd kan worden met locatie en leeftijd. Als je dat van de grond hebt getild, kan er ook gecompenseerd worden, indien er bomen moeten verdwijnen. Investeren in goed bomenbeleid is dus investeren in de waarde van bomen!

Schimmels positief voor groei en fysiologie

Professor Francesco Ferrini van de universiteit van Florence spitste zijn voordracht toe op zijn onderzoeken naar de effecten van mycorrhiza-schimmels. Het selecteren, vermeerderen en inoculeren van houtige gewassen met groeiplaatsen soort specifieke inheemse mycorrhiza-schimmels kan leiden tot een toename van de groei, vooral bij bomen die in de volle grond zijn geplant, en een verbeterde fysiologie van de boom.

Platanus x hispanica boom van 2012

Jan Mauritz ten slotte maakt bekend dat de Platanus x hispanica de boom van het jaar 2012 wordt. In een wervend betoog passeren tal van andere bomen eveneens de revue. Mauritz roept de aanwezigen op om vooral volgend jaar naar de Floriade te gaan om daar de fraaie bomengalerij te bekijken en bewonderen. De BoomInfodag sluit af met een buffet met twee soorten Hollandse stamppot; dat velen zich laten smaken, alvorens naar huis terug te keren. ■

